

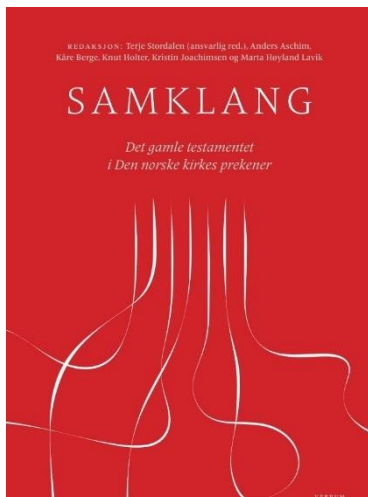
Bruk av Det gamle testamente i prekener

Utarbeidet av Presteforeningens fagavdeling i samarbeid med Norsk Gammeltestamentlig Selskap

November 2023

Introduksjon

Dette studieopplegget er resultat av et samarbeid mellom Norsk Gammeltestamentlig Selskap (NGTS) og Presteforeningen om utvikling av ressursmateriale for presters og predikanter bruk av Det gamle testamente i sine prekener.

Studieopplegget er beregnet på tekstsamtaler i arbeidsfellesskapet (prostiet) og er utformet med 9 studiesamlinger for Kirkeåret 2023/2024 (II. tekststykke).

Ressursmaterialet er hentet fra antologien *Samklang. Det gamle testamente i Den norske kirkes prekener*, Verbum 2023, redigert av Terje Stordalen, Anders Aschim, Kåre Berge, Knut Holter, Kristin Joachimsen og Marta Høyland Lavik.

Tanken er at NGTS skal utvikle nettressurser med tekstgjennomganger for flere tekster og tekststykke, og språkressurser. Studiemetodikken skal kunne brukes også sammen med disse nettressursene. Studieopplegget skal dermed kunne brukes til alle tekststykken.

De ni studiesamlingene som er skissert her, knytter alle til en fagartikkel i *Samklang*. Sju av de ni knytter i tillegg til en tekstrefleksjon til tekststykke II. De to siste fagartiklene inneholder såpass mye tekstrefleksjon til henholdsvis gravferdsliturgien og skaperverkets dag, at det ikke er satt opp noen tekstrefleksjon i tillegg.

Hvis man ønsker det, er det mulig å ha flere studiesamlinger i løpet av kirkeåret, knyttet til andre av tekstrefleksjonene i *Samklang*, eller til tekstrefleksjoner fra nettressursene.

Studieopplegget er utarbeidet av Per Kristian Aschim, Presteforeningen, i samarbeid med Terje Stordalen, NGTS.

Studieopplegget kvalifiserer til studiestøtte fra AKS, [se nærmere informasjon på prest.no](https://prest.no).

Studiemetodikk – spørsmål til samtale

Anbefalt tidsbruk: 60-90 minutter pr. samling.

To innledere har lest henholdsvis fagartikkelen og den gammeltestamentlige teksten og tilhørende tekstrefleksjon, og innleder kort til henholdsvis pkt. 3 og 4. Innlederne har også forslag til nøkkelord under pkt. 2.

1. Lesning av GT-teksten.

Hva er din første reaksjon på teksten? Hva merker du deg?

2. Nøkkelord i teksten.

Ord som er teologisk betydningsfulle? Grunnspråklig betydning? Bruk nøkkelordfunksjonen i Accordance (se separat beskrivelse nedenfor, med lenke til nettpresentasjon)

3. Forbindelse fagartikkel – tekstarbeid.

Hvilke problemstillinger i fagartikkelen er relevant, eller vil du særlig ta med deg inn i arbeidet med tekstrefleksjon og preken?

4. Gjennomgang av tekstrefleksjonen (*fagartikkelens tekstgjennomganger i samling 4 og 9*).

Refleksjon over bruk av teksten: Hvordan kan den brukes i prekenen? Som hovedtekst? Trekkes inn i preken over evangelieteksten? La alle tekstene spille sammen? Hva vil du legge vekt på i prekenen? Er det noen utfordringer knyttet til bruk av denne GT-teksten i prekenen?

5. Salmevalg ut fra GT-teksten.

Se evt. salmeforslag i tekstrefleksjonen.

Om bruken av programvaren Accordance

En demo-versjon av programmet (for alle plattformer) kan lastes ned gratis på <https://www.accordancebible.com/download-accordance/>. Prøveperioden er 90 dager.

Når du åpner programmet, sørg for å bruke en engelsk bibeloversettelse som har «Strong's» (f.eks. KJVS – King James Version with Strong's Numbers). Dette er et system der hvert eneste ord i originalspråkene har fått et unikt *nummer*. Også den som ikke har grunnspråklig kompetanse kan bruke disse numrene til å søke etter «hebraiske» ord i engelsk tekst. Avhengig av hvilke ressurser man har installert fra Accordance, er det også mulig å gå fra Strong's til ordbøker, osv. Slik får man tilgang til grunnspråklig informasjon selv om man ikke mestrer grunnspråkene.

Som en del av NGTS og PFs prosjekt for å utvikle ressurser for å preke over tekster fra GT, utvikler vi også en emnekatalog med foredrag og foredragsholdere. Ett av emnene er bruk av programvaren Accordance (på ulike ferdighetsnivåer). Det er altså mulig for prostilag og andre å få hjelp til å komme i gang med programvaren.

(Det er ikke etablert noen økonomisk ramme for slik foredragsvirksomhet. Spørsmål om evt. honorar må drøftes i hvert enkelt tilfelle.)

Studiesamlinger for kirkeåret 2023-24

Første samling (til preken 24.12.2023)

Julaftan. Jesaja 9, tekstrefleksjon ved Arne Berge, *Samklang*, s. 79–85.

Fagartikkel: Kåre Berge. Bibeltolknings og prekenes etikk. *Samklang*, s. 29–42.

Andre samling (til preken 11.2.2024)

Fastelavnssundag. Jesaja 53, tekstrefleksjon ved Anders Aschim, *Samklang*, s. 118–124.

Fagartikkel: Knut Holter. Afrikanske tolkningskontekster og norske teksttrekker, *Samklang*, s. 266–276

Tredje samling (til preken 3.3.2024)

Tredje søndag i fastetiden. Job 2, tekstrefleksjon ved Solveig Julie Mysen, *Samklang*, s. 125–131.

Fagartikkel: Terje Stordalen. Kapsel, katalysator, anker, *Samklang*, s. 43–56.

Fjerde samling (april 2024)

Skaperverkets dag. Fagartikkel med tekstrefleksjoner. Tina Dykesteen Nilsen.
Skaperverkets dag: Økologiske perspektiver på Eden og storflommen, *Samklang*, s. 239–255.

Femte samling (til preken 19.5.2024)

Pinsedag. Første Mosebok 1, tekstrefleksjon ved Terje Stordalen, *Samklang*, s. 169–175.

Fagartikkel: Anders Aschim. Vår fredsfyrste høgt vere lova. Det gamle testamente i salmeboka, *Samklang*, s. 57–63.

Sjette samling (til preken 28.7.2024, anbefales gjennomført i juni)

Tiende søndag i treenighetstiden. Første Mosebok 50, tekstrefleksjon ved Anne Katrine de Hemmer Gudme, *Samklang*, s. 183–189.

Fagartikkel: Terje Stordalen. Er Det gamle testamentet en fremmed tekst? *Samklang*, s. 19–28.

Sjuende samling (til preken 8.9.2024)

Sekstende søndag i treenighetstiden. Salme 13, tekstrefleksjon ved Rávdná Turi Henriksen og Lovisa S. M. Mienna Sjöberg, *Samklang*, s. 197–204.

Fagartikkel: Anders Aschim. Eg vil syngja for Herren. Bibelske salmar i gudstenesta, *Samklang*, s. 219–223.

Åttende samling (til preken torsdag 31.10.2024)

Reformasjonsdagen. Salme 46, tekstrefleksjon ved Lemma Desta, *Samklang*, s. 205–209.

Fagartikkel: Gunnar Haaland. Lovens tunge tavler tynger? Møter mellom tre korte tekster og to store tolkningstradisjoner, *Samklang*, s. 255–265.

Niende samling (november 2024)

GT i gravferd. Fagartikkel med gjennomgang av tekster. Ingunn Aadland. «I Guds hender». Det gamle testamentet i gravferdsliturgien, *Samklang*, s. 224–238.

